

[Alfred Hansen]

er blevet bestyret af de mange protester, som er kommet fra elever og lærere og forældre, som ikke kan forstå, at børnene ikke selv må få lov til at vælge, oven i købet i en folkeskole, som bygger på en folkeskolelov, der igen bygger på en tilvalgsskole.

Det er rigtigt, at latin indtil for kort tid siden var et adgangskrav til det sproglige gymnasium. Det er ikke længere et kompetencegivende fag i folkeskolen, og det nærer jeg såmænd heller ingen ønsker om at genindføre, for jeg må konstatere de politiske realiteter i folketinget.

Jeg har også affundet mig med, at latin ikke kan blive genindført som tilvalgsfag i folkeskolens 9. klasse, men det, jeg ganske beskedent har stillet forslag om, er, at latin får lov til at optræde som et valgfrit fag i folkeskolens 9. klasse på linje med andre valgfag som maskinskrivning og fotolære, og hvad der nu ellers kan tilbydes. Jeg synes, det er meget ulogisk, at eleverne ikke kan få lov til at vælge latin, når der – jeg kan bruge ministerens oplysninger – i øvrigt er så mange andre fag, de også kan få lov til at vælge.

Når hr. Bertel Haarder ikke rigtig mener, at det forlig, der er indgået, giver muligheder for at støtte dette forslag, men henviser til, at det måske kan indføres i ungdomsskolen, vil jeg gerne sige, at der er jo et nært samarbejde mellem folkeskole og ungdomsskole, og jeg synes, det er en god idé, at man lokalt træffer aftale om, hvilke af de to uddannelsessteder latin skal forefindes som en undervisningsmulighed. Men ved at vedtage dette forslag har man jo også givet mulighed for, at latin kan tages i ungdomsskolen, hvori man, hvis man vedtager at indføre latin i ungdomsskolen på 9. klassetrin, ikke har imødekommet det store ønske. Efter min mening er det også rigtigt, at faget ligger som et kundskabsgivende fag i folkeskolen.

Ministeren siger, at det vil være synd for de elever, som gerne vil have praktisk-musiske fag, hvis de pludselig får et tilbud om at vælge latin på 9. klassetrin i folkeskolen, for så får de ikke så mange af de andre fag. Det er da nok rigtigt. Men måske foretrækker de latin fremfor et af de praktisk-musiske fag, som de i øvrigt kan gå over i ungdomsskolen og tage.

Spørgsmålet er, om politikerne skal bestemme, hvilke fag eleverne ikke må undervises i, eller vi tør være så frisindede, at vi har

tillid til, at eleverne selv sammensætter deres skema i den udstrækning, der ikke er tale om obligatoriske fag. Det må være konsekvensen, hvis man ønsker et individorienteret samfund, hvis man ønsker en skole, hvor den enkelte elev selv får lov til at have indflydelse på, hvilke kundskaber han eller hun får.

Siden man har fjernet latin fra folkeskolen, har man fundet ud af andre muligheder. Sådan vil det altid være. Prøv at se på tilbuddene fra oplysningsforbundene, som i øvrigt har større udgifter til lønninger for undervisning i latin, end man har i folkeskolen. Men der er jo ingen aldersbegrænsning med hensyn til at kunne modtage latinundervisning. Oplysningsforbundene tilbyder i stadig stigende omfang latin på deres skema. Derefter kan eleverne på 9. klassetrin gå op som privatister.

Hvor kan man mere stifte bekendtskab med faget latin? Hvis man er i en sådan økonomisk situation, at man har råd til at betale en privatlærer, kan man søge undervisning hos en privatlærer, og derefter kan man gå op som privatist. Universitetskurser kan tilbyde faget latin, folkeuniversitetet kan tilbyde det, og studieskolen kan tilbyde det. Der er ingen aldersgrænse i de her nævnte undervisningsinstitutioner, alle steder kan man gå op som privatist, og det offentlige betaler i øvrigt udgifterne. Så begrundelsen med, at det vil være økonomisk for dyrt, holder ikke.

Endelig har man også med den ordning, som eksisterer nu, favoriseret de forældre, som har råd til at sikre deres børn en privatlærer i faget latin. Dertil kommer, at private skoler og friskoler, efterskoler og private grundskoler også kan tilbyde latin. Stikprøver viser, at der i indeværende skoleår undervises i latin i stort omfang. Jeg kan eksempelvis nævne, at ved disse skoler har man fordelt latintimerne med f. eks. 2 timer i 9. klasse og 2 timer i 10. klasse, idet eleverne jo ikke må aflægge prøve efter 9. klasse. Det er altså en favorisering af de børn, der går i private skoler, sammenlignet med de elever, der går i folkeskolen, og det har vel ikke været det, i hvert fald socialdemokratiet har tilsigtet.

Hvis man vedtager en særlov for ungdomsskolen, vil man på længere sigt tvinge eleverne fra disse privatskoler over i ungdomsskolen, og det kan godt få økonomiske konsekvenser.